

О.С. Журавка, к.е.н., старший викладач,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАЦІОНАЛЬНОГО СТРАХОВОГО РИНКУ

В умовах фінансово-економічної та політичної нестабільності, надзвичайно гострою залишається проблема пошуку джерел інвестиційних ресурсів для розвитку економіки країни. При цьому одним із найважливіших чинників забезпечення інвестиційної діяльності є страхування. Страхові компанії на відміну від багатьох інших інвесторів мають можливість акумулювати та професійно інвестувати капітал. З цієї причини рівень розвитку страхової системи впливає на загальний рівень розвитку фінансової системи країни в цілому, адже страховий ринок перетинається з фінансовим саме у сфері інвестиційної діяльності страховиків.

У країнах з розвиненими страховими ринками страхові компанії виступають одними з найкрупніших інвесторів. При цьому ряд зарубіжних економістів розглядають страхові компанії як інституційних інвесторів.

Інвестиційні можливості страхових організацій визначаються сумою їх власних капіталів та накопичених страхових резервів. Але саме обсяги страхових резервів обумовлюють інвестиційний потенціал страховика, призводять до структурних змін у його інвестиційному ресурсі (частка статутного капіталу відносно частки страхових резервів з кожним роком діяльності страхової компанії зменшується).

Розглянемо особливості інвестиційної діяльності вітчизняних страхових компаній. По-перше, страховики здійснюють інвестиції у значній мірі за рахунок власного капіталу, а не за рахунок залученого – коштів страхових резервів. По-друге, кошти резервів страхування життя, які є найбільш важливим джерелом страхових інвестицій у світовій практиці, в Україні майже не використовуються. Щодо напрямів інвестування страхових

резервів українських страховиків, слід зазначити, що традиційно вітчизняні страхові компанії інвестують кошти у банківські депозити, адже їх інвестиційна привабливість зумовлена досить високою ліквідністю і гарантованою дохідністю. Частка страхових інвестицій у цінних паперах є вагомою та має динаміку до зростання, проте, за експертними оцінками аналітиків ринку, потенціал фондового ринку страховими компаніями використовується менше, ніж на 45%. Незначною є і частка інвестицій у державні цінні папери, які за кордоном забезпечують високу прибутковість та надійність. На вітчизняному ринку нерухомості страхові компанії не є активними інвесторами. Страхові компанії майже не інвестують реальний сектор економіки України, що багато в чому зумовлено їх неготовністю та відсутністю реальних структурних перетворень на вітчизняних підприємствах. Інвестиції в економіку за напрямами, визначеними урядом, практично не здійснюються. Таким чином, інвестиційна функція страхування залишається в Україні фактично нереалізованою.

В рамках реформування страхового ринку та збільшення його інвестиційного потенціалу необхідно реалізувати на державному рівні наступні заходи:

- формування нових інвестиційних інструментів для розміщення страхових резервів;
- забезпечення розміщення державних цінних паперів на внутрішньому ринку з високим рівнем дохідності;
- запровадження стимулюючої податкової політики для розвитку довгострокового страхування життя;
- забезпечення активної участі страховиків у системі недержавного пенсійного забезпечення;
- розробка механізму співпраці страхових компаній та компаній з управління активами.

Підводячи підсумок, зазначимо, що жодна з вітчизняних страхових компаній не матиме довгострокових перспектив розвитку без усвідомлення

та вирішення проблем щодо власної інвестиційної діяльності, тому страховики повинні в межах існуючого законодавства розробляти і реалізовувати найбільш ефективні напрямки інвестиційної політики.

Журавка, О.С. Формування інвестиційного потенціалу національного страхового ринку [Текст] / О.С. Журавка // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції (24–25 травня 2012 р.): у 2 т. – Суми: УАБС НБУ, 2012. – Т. 2. – С.63-65.